

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТЕКСТИЛ И ОБЛЕКЛО “ДОБРИ ЖЕЛЯЗКОВ” – СЛИВЕН

гр. Сливен – 8800, пл. “Стоил войвода” № 1, Директор: тел 044 / 62-35-50;
пом-директор - тел. 044/62-33-97; Секретар: 044/62-41-23
pgto_1883@abv.bg; www.pgto-sliven.bg

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТЕКСТИЛ И ОБЛЕКЛО „ДОБРИ ЖЕЛЯЗКОВ” ПРЕЗ ПЕРИОДА 2013- 2015 г.

I. УВОД

Стратегията за развитие на ПГТО „ Добри Желязков ” за периода 2013-2015 година е разработена въз основа на документите, отразяващи държавната политика в областта на образованието:

- Закон за народната просвета и Правилника за прилагане на закона за народната просвета;
- Закон за професионалното образование и обучение;
- Национална стратегия за младежта (2010-2020 г.);
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;

В съответствие с принципа за приемственост, стратегията е продължение на предходните стратегии и отразява основната цел и приоритетите на училищната образователна политика на професионалната гимназия - осигуряване на високо качество на професионалното образование, подготовка на средни специалисти с квалификация по професия; непрекъснато надграждане на знания и умения у всички ученици и насърчаване развитието на способностите им в процеса на обучение и възпитание; създаване на условия, гарантиращи конкурентноспособност и добра бъдеща социална реализация както в професионален, така и в личен план.

Определянето на стратегическата цел, основните приоритети и дейностите за реализацията е в контекста на Националната стратегия за младежта (2010 – 2020 г.) и ключовата инициатива на икономическата Стратегия ЕВРОПА 2020, насочена към подобряване на постиженията на образователните системи и улесняване навлизането на младите хора на пазара на труда.

Настоящата стратегия е приета на заседание на Педагогически съвет с Протокол № 21 от 05.09.2013 г.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2012 – 2013 ГОДИНА

Настоящият анализ отчита резултатите от дейността на училището за осъществяване на Стратегията през учебната 2012-2013 година, както и проблемите, възпрепятстващи изпълнението на поставените цели и задачи.

ПГТО „Добри Желязков” се стреми да провежда успешна политика по отношение подготовката на ученици по професии и специалности, които са търсени на пазара на труда и предполагат успешна реализация на завършващите ученици.

1. Прием на ученици

За учебната 2012-2013 година е утвърден следният държавен план-прием:

Професия, специалност:

1. „Дизайнер” - „Моден дизайн”: 1 паралелка след 7 клас (26 ученика) и една паралелка след 8 клас (26 ученика)
2. „Десенатор на текстил” – „Компютърно проектиране на плетени площни изделия”: 1 паралелка след 8 клас (26 ученика)

Изпълнение:

1. „Десенатор на текстил” – „Компютърно проектиране на плетени площни изделия”: 1 паралелка след 8 клас (27 ученика)

Проблеми: Значително намаленият брой на завършващите VIII клас ученици. Нелоялна конкуренция от страна на някои СОУ и отказ да предоставят на учениците оригиналите на свидетелствата за завършено основно образование. Приемът в тези паралелки след завършен седми клас отклонява от действително професионално образование много младежи, за които то би било шанс за достойна житейска реализация.

2. Образователно – възпитателен процес

През учебната 2012-2013 г. училището провежда обучение по следните професии и специалности:

- Дизайнер - Моден дизайн
- Десенатор на текстил –Компютърно проектиране и десениране на плетени площни изделия и Компютърно проектиране и десениране на тъкани площни изделия

Броят на обучаваните в дневна форма ученици е 113. Броят на паралелките е 5, като средната им пълняемост е 22 ученика. Отпаднал е 1 ученик, а 2 са преминали от дневна в самостоятелна форма на обучение . Образователно –възпитателният процес се осъществява в съответствие с действащите Учебни планове и учебни програми на МОН. При планирането и организацията му са спазвани изискванията на ДООИ и всички наредби и указания на РИО и МОН. Осигурена беше творческа свобода за възможно най-пълно реализиране целите на ОВП за изпълнение на ДООИ. За учебната 2012/2013 г. средният успех по предмети и класове от

проведената учебно-възпитателна работа е Добър /4.12./, позволява да се направи извода, че болшинството от учениците са усвоили задължителния минимум знания, посочени в ДОИ и учебните програми, и притежават умения за тяхното прилагане в различни по съдържание и степен на сложност задания.

Допуснатите отсъствия са общо 8 318, от които 4 595 извинени и 3 723 неизвинени отсъствия.

Ученици с поправителни изпити са 25. След трите поправителни сесии всички преминават в по-горен клас.

Успешно полагат изпитите си част от обучаващите се в самостоятелна форма на обучение и се дипломират.

Реализация на учениците след завършване на образователен етап или степен – през последните две учебни години учениците завършили средно образование около 15% продължават обучението си във висши училища и колежи, а останалите се реализират на пазара на труда. Много от учениците, завършили училище напускат страната и се реализират в чужбина.

Проблеми : Големият брой отсъствия, който в някои от случаите се дължи на нежеланието на учениците да посещават редовно занятия, а в други – на занижен или липсващ родителски контрол;увеличава се броят на учениците, чиито родители работят извън страната. Причините за допуснатите неизвинени отсъствия са основно финансови и социални.

Нашите ученици често са с етническа принадлежност и/или са от селските райони в град Сливен. Произлизат от неграмотни или ниско образовани семейства. Потребността от образование и професия е по-слабо изразена в сравнение със семействата от други социални кръгове. Родителите често не са особено мотивирани децата им да продължат образованието си като насочват вниманието им /особено на девойките/ към създаване на собствени семейства. Личният пример, средата, в която растат и се развиват тези млади хора, намалява интереса им към образователния процес.

Имаме ученици, идентифицирани като деца в риск, които са в неблагоприятна семейна среда - незаинтересовани родители, сираци, родител или родители в чужбина, с настойници – родственици, които не могат да упражнят ефективен контрол. Отказът на родителите да се ангажират и да контролират посещаемостта в училище на собствените си деца и липсата на наказателна отговорност за това, е сериозен проблем. В следствие са неизвинените отсъствия и ниският успех. Липсват ефективни мерки за рестрикция от страна на община Сливен при неспазване на задълженията на родителите (чл. 140и, ал. 3, т.1от ППЗНП и чл. 47 и чл. 48 от ЗНП) – и през втория учебен срок нямаме наложени санкции на родители от общината.

Липсата на финансови средства и социалната неравнопоставеност на голяма част от учениците са причина за отсъствия от учебни часове. Преобладаващо учениците в нашата гимназия са с постоянни адреси в селата около град Сливен, което означава по-високи разходи

за образование, заради пътните разноси – те са ежедневни и за всяко дете в семейството. Семействата им имат финансови затруднения, условията им на живот и материалните им възможности са ограничени. Поради това необходимо търсим пътища са тяхното финансово подпомагане чрез участие в различни проекти и национални програми.

Немалко ученици са с един родител или с разведени родители и по финансови причини се налага да работят, което затруднява значително учебната им подготовка.

Също влияние върху резултатите от учебния процес оказва и факта, че през последните години постъпиха ученици с посредствени резултати от прогимназиалния етап, които срещат сериозни затруднения при усвояване на учебното съдържание.

3. Външно оценяване (ДЗИ)

Брой допуснати ученици: 67

Брой явили се на ДЗИ:

ИДЗИ: БЕЛ: 57 ученици

II ДЗИ:

География: 49 ученици

Философски цикъл: 32 ученици

Биология: 3 ученика

Брой дипломирани зрелостници: 43

Учебен предмет	Брой явили се	Среден успех за училището – 2013
БЕЛ	57	3.01
ГИ	49	2.66
БЗО	3	3.22
Фил. Цикъл	32	3.18
История и цивилизация	1	2.00

4. Професионално образование и обучение

Брой ученици придобили трета степен на професионална квалификация – 25 ученика (54,3 % от завършилите XII клас).

Предмет	Брой явили се	Успешно положили ДКИ	Неуспешно положили ДКИ
Моден дизайн	21	16	7
Компютърно	18	9	9

проектиране и десениране на тъкани площни изделия			
--	--	--	--

Проблеми: Ограничените финансови средства за издръжка на училището възпрепятстват обновяването на материалната база за професионална подготовка на учениците

5. Извънкласна и извънучилищна дейност

В училището е проведен общински кръг на олимпиадите по БЕЛ, география и философия с общ брой на участвалите ученици – 16. За областния кръг на олимпиадата по география има един класиран.

На 20.03.2013 г.в гимназията ни бяха организирани и проведени състезания „Най-добър в професията”- от спец. Компютърно проектиране и десениране на плетени площни изделия взеха участие 2 ученици от 11 клас; от спец. Компютърно проектиране и десениране на тъкани площни изделия – 10 ученици и ревю-спектакъл на ученици от специалност „Моден дизайн”- 15 ученици. Тази година учениците от училището участваха в обявените в националния календар на МОН състезания по професионална подготовка и бяха класирани за национален кръг. Ученици от 12 а клас, професия „Дизайнер”, специалност „Моден дизайн” участваха в училищния кръг на конкурса „Дръзки и красиви в ежедневието – младежка мода, лято 2013” част от Националния календар за състезания по професии. От представените проекти бяха отличени работите на един екип – Мурад Караманов, Стефани Русчева и Цветомира Тренова – 12 а клас, който бе класиран и участва в националния кръг в гр. Пловдив.

Годината премина под мотото на една забележителна годишнина на която бяха посветени множество мероприятия и инициативи. Бе сформиран инициативен комитет, председателстван от Областния управител на област Сливен г-н Марин Кавръков, който подкрепи и спомогна случването на тази тържествена годишнина. В подготовката и реализацията на мероприятия се включиха всички учители, служители и ученици от гимназията.

На 18 март 2013 година в галерия „Май” се откри изложба, посветена на историята на гимназията и развитието на текстилната индустрия в България. Колективът на гимназията заедно с колектива на Националния музей на текстилната индустрия в гр. Сливен откриха началото на тържествата.

Събитието уважиха областния управител на гр. Сливен г-н Марин Кавръков, зам. областния управител г-н Христо Карабекиров, директора на художествената галерия г-жа Даниела Ненчева, представители на РИО – Сливен, бивши и настоящи преподаватели и ученици.

Организираната пресконференция в зала „Май” даде официалния старт на тържествата по случай бележитата годишнина в публичното пространство и пред сливенската общественост.

На 20.03.2013 г. в гимназията ни бяха организирани и проведени състезания „Най-добър в професията”- от спец. Компютърно проектиране и десениране на плетени площни изделия взеха участие 2 ученици от 11 клас; от спец. Компютърно проектиране и десениране на тъкани площни изделия – 10 ученици и ревю-спектакъл на ученици от специалност „Моден дизайн”- 15 ученици.

На 21.03.2013 г. се проведе „Ден на отворените врати” в гимназията за споделяне на добри практики, с което официално се откриха и тържествата в гимназията. Реализираха се множество представителни изяви на учениците от клубовете по проект „УСПЕХ”.

Празничната седмица бе увенчана с провеждането на тържествен педагогически съвет 22 Март и среща на поколения директори, учители и служители.

С поздравителен концерт с участието на НУФИ „Филип Кутев” – гр. Котел, и празничен коктейл в ДТ „Стефан Киров” завърши празничната седмица.

През учебната 2012/2013 година гимназията ни продължава работата си по проект „Да направим училището привлекателно за младите хора”, „Училище за себеутвърждаване и подготовка за европейски хоризонти (УСПЕХ)”, съфинансиран от ЕСФ по ОП „Развитие на човешките ресурси”. 78 от общо 113 ученика успешно приключиха участието си в шестте клуба по проект „Успех” в гимназията ни:

- ❖ Клуб „Моят роден град и край”
- ❖ Клуб „Искам да знам”
- ❖ Клуб „Виртуален пътешественик”
- ❖ Клуб „Умения за живот”
- ❖ Клуб „Футбол”
- ❖ Ателие „Бродерия ”

Коментар по постигнатите резултати:

1. Повишаване на мотивацията за учене и за по – пълноценно и ефективно осмисляне на свободното време.

2. Работа по теми и въпроси, както от личен и индивидуален характер, така и с познавателна и кампанийна цел.

3. Изграждане у учениците на трайни умения за емпатия, толерантност, уважение и приемане на различията.

4. Развиване на умения за използване на различни информационни източници за задоволяване на потребностите от знания, участие в дейности за обогатяване на мирогледа и културата си

5. Получени знания и умения за запознаване на мотиви от фолклора и тяхното изработване; Проучване на орнаментиката в различните области в България; Изработване на ръчна и машинна бродерия

6. Запознаване на културните и природните забележителности в Европа и България.

7. Изграждане на ценностна система, включваща отношение към град и Родина чрез запознаване с културните забележителности на родния Сливен и селищата от региона.

8. Активна спортна дейност, участия във футболни турнири, щафетата и кроса по случай 3-ти Март. Участие в състезания от националния спортен календар:

- Участие в общински кръг на състезания по футбол;
- Участие в традиционните щафета и крос по случай 3 – ти март. Ваня Борисова – 12 б зае трето място в кроса, а Митко Колев – 11 а – пето място.

9. Организиране на училищен турнир по тенис на маса – първо място за Велко Черкезов – 9а клас

Стартирахме дейности и по нов проект към МОН – Национална програма „На училище без отсъствия”, по мярка „Без свободен час” и по мярка „Без отсъствия”. с бюджет 9660 лв., осигурили реализирането на дейности за намаляване на отсъствията на учениците, подпомагане на социално слаби деца чрез предоставяне на средства за транспорт от населените места до училище

Преки ползватели по мярка „Без отсъствия” бяха ученици, лишавани от детски добавки от дирекция „Социално подпомагане”-Сливен и ученици, подпомагачи с поведението и дейността си ученици, лишавани от детски добавки. Косвени ползватели са и семействата на включените ученици, тъй като бяха поети транспортните разходи на голяма част от учениците, както и посещенията на различни инициативи и дейности – като театър, кино, изложби, екскурзии и др..

Бе създадена и организирана програма и план за работа по проекта, включващ различни групови и индивидуални консултации с ученици и с родители, осъществявани не само в училище, а и по местоживееене (адресна регистрация). Направени са опити за привличане на представители от родителската общност в работата на всеки клас по реализирането на дейностите по училищната програма -основно родители и настойници на ученици от 9 клас за популяризирането и осъществяването на мерките и месечните програми по мярка „Без отсъствия” .

Гимназията ни участва и по схема „Ученически и студентски практики”, компонент 1 „Ученически практики”, съфинансиран от ЕСФ. С голям ентузиазъм и желание в проекта се включиха 29 ученика и завършиха успешно практическото си обучение на реални работни места.

Работодатели партньори по проекта са фирма; „Е.Миролио ЕАД, „Роси Ник’ и ТПК Съединение”.

Предоставени са условия учениците да усвоят професионални умения и компетенции, необходими за тяхната бъдеща реализация на пазара на труда. Практическото обучение по проекта повишава професионалната компетентност на учениците – практиканти, което е показател за качество на професионалното образование и обучение.

Установяване на устойчив механизъм за сътрудничество между системата на ПОО и българския бизнес за осигуряване на практическо обучение на ученици от системата на ПОО.

6. Кадрова осигуреност

През учебната 2012-2013 година учебния процес се осъществяваше от 12,5 учители, в това число директор и помощник-директор. Административният и обслужващо-помощен персонал е от 5 души.

С висше образование, образователно- квалификационна степен „магистър” са 12.5 учители; Първа ПКС – 3 учители, Втора ПКС – 4 учители, Трета ПКС – 2 учител.

7. Квалификационна дейност

Квалификационната дейност през изминалата учебна година се организираше и осъществяваше от училищната комисия „Квалификация на педагогическите кадри и обмяна на опит” и предметните групи по направленията от професионалната и културно-образователните области на общообразователната подготовка. За издигане равнището на професионалните умения и компетенции на педагогическия колектив са проведени следните квалификационни форми на училищно и регионално ниво:

Училищно ниво:

- Обучение на тема: „Учителското портфолио” – Кремена Ганева запозна педагогическия колектив със същността, целите и предназначението му.

Външноучилищна квалификация

- Проект „Квалификация на педагогическите специалисти” – предвидени за обучение са:
  - ✓ Детски начален учител – 2 учители
  - ✓ Педагогически специалисти за формиране на знания – 1 учител
  - ✓ Обучение на ПДУД – 1
  - ✓ Обучение на Директор – 1

Поради забавяне старта на проекта „Квалификация на педагогическите специалисти” тези обучения не се осъществиха през учебната 2012-2013 г. и предстои реализация през следващата учебна 2013-2014 г.

Регионални форми за квалификация

- Изготвяне и оценяване на изпитни материали за ДЗИ по БЕЛ – 1 учител
- Учителското портфолио – инструмент за диференцирано оценяване на учителската дейност – 1 педагогически съветник
- Ученическото портфолио – инструмент за приобщаване на ученика към ценността на училищното образование и оценка на качеството на обучение – 1 учител

9.Взаимодействие с бизнеса и институциите, ангажирани с професионалното обучение

За провеждане на практическо обучение са осигурени работни места в реални работни условия и в условията на работилници за 100% от всички ученици , които провеждат учебна и производствена практика.

Брой ученици, провели учебна и производствена практика в реални работни места в предприятия:

Клас	Общ брой ученици	Брой ученици, провели учебна практика на реални работни места	Брой ученици, провели производствена практика на реални работни места	Относителен дял на учениците, провели учебна практика на реални работни места	Относителен дял на учениците, провели производствена практика на реални работни места
XI	18	18*	10*+ 8	100%*	56%* + 44%
XII	46	46*	46	100%*	100%
ОБЩО:	64	64*	10*+ 54	100%*	16%*+ 84%

Забележка: Ако за реални работни места се посочват практики, организирани в условията на работилници в училище броят на учениците се отбелязва със "звездичка" - *

Учебните програми и графици за провеждане на обучението са съгласувани с фирмите, с които има сключени договори за съвместна дейност. Часове по учебна и производствена практика се провеждат и в специализираните работилници в училище. Като членове на изпитните комисии на ДКИ се включват 100% представители на работодателите и на работещите в съответния отрасъл.

Невъзможност в условията на икономическа криза работодателите да осигурят достатъчно работни места за реализация на завършилите ученици.

10. Учебно- техническа и материална база

Училището разполага с 10 ремонтирани и обновени класни стаи и кабинети (в т.ч. 2 компютърни кабинета и кабинет за мултимедийни презентации), 3 оборудвани специализирани

работилници, 1 оборудван фризьорски салон, 1 физкултурен салон, 1 фитнес-зала, спортна площадка.

Училището разполага с библиотека. В нея обаче са малко учебниците издадени през последните години. Литературата е остаряла. Минимален е броят на новоиздадена специализирана литература.

Проблеми:

Недостатъчните средства от бюджета затрудняват закупуването на съвременни учебно – технически средства и нагледни пособия за обучението по предмети от общообразователната и професионалната подготовка.

11. Финансиране

Начин на финансиране

ПГТО „Добри Желязков” е второстепенен разпоредител с бюджетните кредити. Училището е на централно подчинение и финансиране от МОН. Финансирането се осъществява чрез системата на единната сметка на разплащане. Няма самостоятелна бюджетна сметка. Приходите постъпват по специална транзитна сметка. Превеждат се на МОН. За разходите си гимназията инициира бюджетни платежни нареждания. След одобрението им от МОН се получават касово средства или се превеждат пряко на доставчиците.

Ръководството на училището търси и други източници на финансови средства за осигуряване на необходимата материална база, а именно: собствени средства от наеми, дарения, безвъзмезден труд от персонала на училището, разработване и реализиране на проекти.

Добра практика е привличането на финансови средства чрез отдаване под наем и дарения.

Все по-често се търси възможност за повишаване на финансовите средства от участие в проекти и програми.

В училището съществува добра практика за търсене на донорски организации, като източник за допълнително финансиране. За целта се разработват и реализират проекти, чиято крайна цел е да се подобри материалната база в училище и повишаване качеството на образователния процес. През изминалата учебна година ПГТО „Добри Желязков” участва в Национални програми „Оптимизация на училищната мрежа”, модул ”Оптимизиране на вътрешната структура на училищата”, програма „На училище без отсъствия”, мярка „Без свободен час” и проект BG05PO001 – 4.2.05 „Да направим училището привлекателно за младите хора”, програма „Успех”, чрез която бяха изградени групи за ИИД в различни направления – комуникативни умения, екология и здравно образование. Финансирани са от Европейски социален фонд 2007 – 2013г., Министерство на образованието, младежта и науката по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”.

Даване на обекти под наем

ПГТО „Добри Желязков” е публична държавна собственост. За втора година училището има денонощна охрана към СОТ «Общинска охрана». Това до голяма степен възпрепятства посегателствата върху собствеността ни като чупене на прозорци ,но и през м. Май т.г имаше кражба в цеховете и работилниците на стойност около 12.300.

През учебната година няма пострадали ученици при ПТП. По време на учебни и производствени практики не са допуснати трудови злоупотреби.

Със заповед на директора са регламентирани местата за паркиране на лични автомобили с цел опазване живота на учениците.

Дарения и спонсорства

ПГТО „Добри Желязков” приема парични и предметни дарения. Паричните средства постъпват по специална транзитна сметка и се използват съгласно волята на дарителите. Регистрират се в книга за даренията. За изминалата година имаме постъпили дарения в размер на 2 542 лева:

- Фирма „Колхида” – 1000 лв.
- Фирма „Рожее ван ден Берхе” – 500 лв.
- Фирма „Е. Миролио ЕАД” – 940 лв.
- Бивши учители – 102 лв.
- и трансфер за честване празника на гимназията от Община Сливен – 1 300 лв

Силни страни:

Ръководството на училището търси източници на собствени финансови средства за осигуряване на необходимата МТБ. Осигуряват се собствени средства от наеми, дарения, безвъзмезден труд от персонала на училището, разработване и реализиране на проекти.

Слаби страни:

Все още е недостатъчно участието на училището в кандидатстването и реализирането на проекти по различни финансиращи програми. Необходимо е включването на училището като доставчик на обучение към Агенцията по заетостта за провеждането на различни видове курсове за професионално обучение на безработни и работещи лица и реализирането на допълнителни финансови средства и подобряване на МТБ.

12..Училищно настоятелство

Училищното настоятелство при ПГТО „Добри Желязков”, е регистрирано с Решение на Сливенския окръжен съд през 2004г и пререгистрирано през 2013г. Предмет на дейност на

Сдружението е интелектуалното и личностното изграждане и развитие на учениците; формирането на тяхното индивидуално и обществено съзнание; потенциалните им способности да възприемат и отразяват явленията и процесите в живота, като целенасочено и съзнателно да участват в тяхното изменение

За оптимизиране на взаимодействието с УН е необходимо да съдействаме на сдружението за привличане на нови членове чрез изграждане на родителски комитети по класове и включването им в състава на УН. При работа по проекти УН може да се включва като партньор. През учебната 2012-2013 г. към сметката на УН от фирма „Роси-Ник” бе осъществен финансов превод в размер на 500 лв.

Необходимо е подобряване работата и включването на УН в подпомагане работата на училището за подобряване на образователно-възпитателния процес, за привличане на родителите да станат активен участник в учебно-възпитателния процес.

Влияние на външната среда. Фактори, влияещи върху развитието на училището

- **Икономически:** Финансовата и икономическа криза оказва негативно въздействие и създава неблагоприятна среда за цялостното развитие на училището. Безработицата и ниските доходи принуждават родителите на голяма част от учениците да работят извън територията на общината и страната. Това затруднява или прави невъзможни контрола, контактите с училището и получаването на информация за резултатите и проблемите в учебната работа на децата им. Поради затруднено материално положение част от учениците, навършили 16 години, едновременно работят и учат, което води до закъснения и отсъствия от занятия, непълноценно участие и недостатъчно добри резултати от учебната дейност.

- **Социални:** Нарушена, а в много случаи е напълно пренебрегната възпитателната функция на семейната среда. Родителската незаинтересованост и търпимостта на обществото към отрицателните явления са съществена причина за недоброто възпитание, липсата на мотивация, а в редица случаи – за агресивното поведение на учениците. Влошените демографски показатели (икономическа миграция, трайната през последното десетилетие тенденция на намаляване броя на завършващите основно образование ученици) са един от основните проблеми при осъществяване на държавния план – прием и подбора на постъпващите в гимназията младежи.

- **Технологии:** Обеспечаването на училището с компютърна техника, използването на информационните и комуникационни технологии и мултимедийни продукти в процеса на обучение създават условия за повишаване качеството на образователно – възпитателния процес, както и предоставят условия за въвеждане на иновационни педагогически подходи. При

възможност училището би закупило и интерактивни дъски, които в значителна степен днес улесняват, подобряват и онагледяват работата на учителя.

- **Общинска администрация, бизнес, институции, ангажирани с проблемите на децата, неправителствени организации:** Представители на общинската администрация присъстват на празненствата и мероприятията на училището. Съществена роля за повишаване качеството на професионалното образование изпълнява сътрудничеството между Професионалната гимназия с работодателите и техните организации на територията на общината. През настоящата година, на базата на сключени договори със собственици на фирми, 84 % от учениците провеждат учебна и/или производствена практика в реални работни условия.

Възпитателната работа на училището се осъществява в сътрудничество с Дирекция Социално подпомагане – отдел ”Закрила на детето” и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Оценка на Професионалната гимназия

През учебната 2012-2013 година в училището се проведе процедура по самооценка на цялостната дейност и в края на годината бе изготвен и представен доклад с резултатите от самооценяването с диференцирани силни и слаби страни. Също така бяха посочени областите, нуждаещи се от подобрене, като част от тях са планирани за подобряване през следващата учебна година 2013-2014.

Силни страни в дейността на училището:

- Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците. Създаден позитивен психоклимат в училище;
- Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките.
- Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси
- Удовлетвореност на работодателите по конкретни въпроси
- Сътрудничество между професионалното образование и обучение и работодателите в региона.
- Взаимодействие с местната общественост - събития, инициативи, медии
- Участие в национални програми и проекти. Развиване на разнообразна извънкласна и извънучилищна дейност.
- След учебните занятия компютърните кабинети са на разположение на учениците за свободен достъп

- 100% от педагогическия персонал са с образователно квалификационна степен магистър или бакалавър;
- Голяма част от учителите са с добър професионален опит
- Формирани са ПК по общообразователна и професионална подготовка

Слабите страни в дейността на училището:

- Необходимост от подобряване на механизма за мониторинг и контрол на ПОО;
- Необходимост от подобряване на психологическото консултиране в гимназията;
- Необходимост от подобряване на успеха от ДЗИ и ДКИ;
- Необходимост от повишаване на резултатите от учебна дейност
- Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин
- Търсене на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици и курсисти
- Недостатъчно ефективно използване на консултацията като средство за по-добро усвояване на знанията
- Актуализиране на критериите за оценяване по всички учебни предмети, и осигуряване на задължителен достъп на учениците до тях.
- Недостатъчно използване на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка; недостатъчна компютъризация на учебния процес и недостатъчна видеотехника за учебни цели
- Наличната компютърна техника бързо остарява и няма възможност за подмяната ѝ с нова.
- Амортизирани и морално остарели УТС. Не са достатъчно средствата за закупуване на нагледни учебни материали и пособия.
- Учебниците в библиотеката, издадени през последните години са малко. Литературата е остаряла. Минимален е броят на новоиздадена специализирана литература. В последните години почти не се закупуват както учебници, така и учебно-помощна и художествена литература.
- Поради липса на щат за библиотекар, читалнята и библиотеката не могат да работят целодневно и да се използват пълноценно.
- Необходимост от разширяване на дейностите по обучение на възрастни и курсисти
- Квалификация на педагогическия персонал
- Създаване на условия за подкрепа на млади учители (ако има такива)
- Ефективно партньорство на училищното ръководство с методическите обединения, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление.

- Подобряване ефективността в дейността на училищното настоятелство
- Формираните ПК работят формално;
- Липса на информация за реализацията на учениците, завършили училище.

III. ОСНОВНИ ЦЕЛИ, ПОДЦЕЛИ, ЗАДАЧИ, ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА

1. Основна цел на стратегията.

Високо качество на образованието и обучението, усъвършенстване на условията за придобиване, разширяване и развитие на професионалната квалификация с оглед подобряване пригодността за заетост, професионална кариера, индивидуално развитие и усъвършенстване.

Перспективната визия е ПГТО „Д. Желязков” да бъде призната като училище, предоставящо качествена подготовка в областта на професионалното образование и с добра реализация на пазара на труда в областта, ползваща се с доверието на бизнеса като потребител на кадри. Да бъде гъвкава, предприемчива и социално отговорна институция, която подготвя специалисти със средно професионално образование със способности за бърза професионална реализация и кариера в динамично развиваща се и глобализираща се среда, предлагаща образование, подчинено на националния просперитет и ориентирано към европейските ценности. За да отговорим на бързите промени в икономиката и обществото е необходима модернизация и постоянно подобряване на системите за професионално образование и обучение.

Една качествена професионална гимназия следва да е актуална, модерна, разпознаваема и конкурентноспособна в областта на предлагането на професионално образование и обучение с високо качество. Следва да разполага със съвременна и адекватна на пазара на труда материално-техническа база за подготовка на кадри. И нейната актуалност следва да е пряко продиктувана от икономиката в областта и наличието на евентуални работни места, както и пряко свързана със държавна планирана политика за развитие на професиите и икономиката на региона и на страната.

Мисията на ПГТО „Д. Желязков” се основава на качество на професионалното образование, което предлагаме . Стремим се да провеждаме успешна политика по отношение подготовката на учениците по професии и специалности, които са търсени на пазара на труда и предполагат успешна реализация на завършващите училище.

Неслучайно Сливен е „люлка” на текстилната промишленост - традициите са продължени и днес от множество малки и по-големи български и чуждестранни фирми в текстилната промишленост в града и в областта. Имаме изградени добри контакти с голяма част

от тях, като провеждаме и задължителната си производствена практика в реални производствени условия.

Необходимо е да търсим и да участваме в проекти, които отговарят на стратегията и мисията на нашата професионална гимназия като повишава часовете за практическо обучение в реални производствени условия, с най-съвременна техника и модерни производствени технологии за учениците, което подобрява условията за тяхното качествено провеждане чрез усъвършенстване на компетенциите на учениците.

Присъствието в областта ни на работодатели и инвеститори, предлагащи десетки работни места естествено диктува необходимостта от кадри в текстилната промишленост. Дори често заявките от работодателите за необходимост от работници надвишават броя на завършващите ни специалисти. Считаме, че връзката с пазара на труда в близка и средносрочна перспектива е задължително условие за изграждане на стабилна стратегия и реализиране на поставените цели.

Задължително е ученето в реална работна среда и провеждането на ученически практики и стажове, на базата на които се подобрява взаимната обвързаност между образование, професионално обучение и трудова заетост на местно ниво. Само чрез часовете по практика в реални производствени условия ефективно се усвояват и придобиват умения и придобиват компетентности, осигуряващи актуалност на пазара на труда на нашите ученици.

Във връзка с реализирането на стратегическата цел и с оглед перспективите за развитие за периода 2010-2013 г. се определят следните основни

ПРИОРИТЕТИ

1. **Общообразователна и професионална подготовка в съответствие с държавните и европейските образователни стандарти, осигуряваща възможност за учене, развитие и усъвършенстване през целия живот.**

2. **Утвърждаване на училището като основна възпитаваща институция и повишаване ролята му за формиране и развитие на личностни качества, умения и нагласи, изграждащи ценностната система на младите хора.**

3. **Превръщане на училището в желано място за обучение, развитие и изява.**

4. **Интегриране на педагогическите взаимодействия на родители, институции и структури, работещи в областта на образованието и младежта.**

2. ПЛАН НА МЕРКИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПРИОРИТЕТИ

Мерки	Дейности	Срок
--------------	-----------------	-------------

<p><u>ПРИОРИТЕТ 1.</u></p> <p>1.1. Планиране, организация и контрол на дейността на училището</p>	<p>1.1.1. Разработване на система от критерии и показатели за оценка на дейността на учителите и служителите в училището, обвързана с резултатите и постиженията.</p> <p>1.1.2. Осъществяване на контролна дейност на директора и ПДУД съобразно целите на стратегията и приетата система от критерии и показатели за оценка.</p> <p>1.1.3. Осъществяване на държавен план – прием по професии и специалности от традиционните за училището направления и съобразно проучване нуждите на пазара на труда.</p> <p>1.1.4. Подготовка на външно оценяване (ДЗИ) и ДКИ.</p> <p>1.1.5. Създаване на механизъм за ранно предупреждение.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
<p>1.2. Осъществяване на привлекателен и мотивиращ образователно–възпитателен процес</p>	<p>1.2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на учениците.</p> <p>1.2.2. Разработване на критерии за оценяване на знанията и уменията – известни на учениците.</p> <p>1.2.3. Ефективна работа на ученическия съвет и партниране с училищното ръководство.</p> <p>1.2.4. Изработване на програма за работа с трудно успяващите ученици.</p> <p>1.2.5. Разработване на мерки за социализация на ученици, чийто майчин език не е български.</p> <p>1.2.6. Осъществяване на всеки етап от образователно – възпитателния процес на ефективна обратна връзка за постигнатите резултати, за отношението на учениците към формите и методите на преподаване, за техните нагласи и мотивация.</p> <p>1.2.7. Изградени умения у учениците и у учителите за самооценяване.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
<p>1.3. Повишаване качеството на професионалното образование и обучение</p>	<p>1.3.1. Изработване и актуализиране на правила за осигуряване на качество на професионалното образование.</p> <p>1.3.2. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка.</p> <p>1.3.3. Разработване на учебни програми, съобразени с ДООИ за придобиване на</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>

	<p>квалификация по професия.</p> <p>1.3.4. Обновяване и поддръжка на обзавеждането в специализираните кабинети и работилници, включително и чрез разработване на проекти от екипи от учители и ученици.</p> <p>1.3.5. Разработване на критерии и показатели за оценяване качеството на професионалното образование.</p> <p>1.3.6. Осъществяване на самостоятелна и задочна форма на обучение за придобиване на III СПК</p> <p>1.3.7. Сключване на договори с фирми за провеждане на учебната и производствената практика на учениците на реални работни места</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
<p>1.4. Квалификация на педагогическите кадри</p>	<p>1.4.1. Изготвяне на училищен годишен план за квалификационната дейност и планове на предметните комисии за вътрешноучилищна квалификация.</p> <p>1.4.2. Квалификационна и методическа дейност в предметните комисии с цел:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повишаване нивото на професионалните умения и компетентност при осъществяване на педагогическата дейност; - запознаване на учителите с добри практики в области от педагогическата дейност, имащи иновационен характер и прилагането им в условията на Професионалната гимназия; - формиране на компетенции за разработване на проекти по национални и международни програми. <p>1.4.3. Повишаване личната квалификация на учителите чрез участие в курсове, обучения и защита на ПКС</p> <p>1.4.4. Организиране на квалификационни форми на училищно ниво – открити уроци, семинари, курсове за обучение със съдействието на РИО и ДИПКУ.</p> <p>1.4.5. Участие в квалификационни форми на общинско, областно и национално ниво.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
<p><u>ПРИОРИТЕТ 2</u></p> <p>2.1. Гражданско образование</p>	<p>2.1.1. Насоченост на обучението по предметите от културно-образователна област „Обществени науки и гражданско образование” към формиране и усвояване на умения за разбиране и отговорно поведение в обществото; подпомагане процеса на личностно развитие и себепознание в контекста</p>	<p>2013 – 2015 г.</p>

	<p>на взаимодействие с другите хора.</p> <p>2.1.2. Изработване на планове за възпитателната работа по класове, съобразени с възрастта на учениците.</p> <p>2.1.3. Разработване на примерна тематика на беседи, лекции и дискусии в часа на класа.</p> <p>2.1.4. Осъществяване на обучение по въпросите на правата на човека, дискриминацията, равнопоставеността на половете, трудовите права на младите хора и др.</p> <p>2.1.5. Изнесени часове, имащи за цел запознаване с функциите на институции и управленски структури (съд, полиция, общинска администрация).</p> <p>2.1.6. Участие в организацията и провеждането на училищни мероприятия и кампании, свързани с исторически събития или общественозначими инициативи.</p> <p>2.1.7. Участие в кампании по актуални теми, свързани с политиките на ЕС, Съвета на Европа и ООН по отношение на младите хора.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
2.2. Утвърждаване на ученическото самоуправление	<p>2.1.1. Повишаване ролята на съветите на класа и Училищния ученически съвет при организиране и осъществяване дейността на училището.</p> <p>2.1.2. Участие на представители на ученическата общност при обсъждане на проблеми и вземане на управленски решения, както и при отчитане на резултатите от образователно-възпитателния процес.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
2.3. Екологична култура и навици за здравословен начин на живот	<p>2.3.1. Възпитателна работа, насочена към комплексно здравно образование чрез беседи и лекции в часовете на класа, посветени на превенцията на тютюнопушенето, наркоманиите и злоупотребата с алкохол.</p> <p>2.3.2. Ограничаване на рискови за здравето поведения и формиране на умения и навици за здравословен начин на живот чрез спортна и туристическа дейност.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
2.4. Превенция на агресията и антиобществените прояви	<p>2.4.1. Функциониране на постоянна Училищна Комисия по превенция на антиобществените прояви, Училищна Комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и Училищен Координационен съвет за превенция на насилието над ученици в училище.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p>

	<p>2.4.2. Разработване на училищна програма за превенция на агресията и антиобществените прояви.</p> <p>2.4.3. Взаимодействие на Комисията с местната общинските комисия за превенция и борба с антиобществените прояви на малолетни и непълнолетни.</p> <p>2.4.4. Изработване и приемане на правила за предотвратяване и решаване на конфликти.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
2.5. Работа с „ деца в риск ”	<p>2.5.1. Функциониране на училищна Комисия по превенция на насилието срещу деца и кризисна интервенция.</p> <p>2.5.2. Разработване на програма за работа с „деца в риск”.</p> <p>2.5.3. Осъществяване на мониторинг на ученици с рисково поведение.</p> <p>2.5.4. Взаимодействие с общинските структури за работа с „деца в риск”.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
ПРИОРИТЕТ 3.		
3.1. Извънкласни и извънучилищни форми	<p>3.1.1. Организиране на учениците в извънкласни и извънучилищни форми, стимулиращи техните таланти и творчески способности.</p> <p>3.1.2. Участие на учениците при разработване и реализиране на проекти по национални и европейски програми за развитие на извънкласната и извънучилищна дейност.</p> <p>3.1.3. Участие на ученици и ученически отбори в олимпиади и общински, областни и национални състезания.</p> <p>3.1.4. Участие на учениците в организацията и провеждането на училищни празници и тържества.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
3.2. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие	<p>3.2.1. Подходящо интериорно оформление на учебните помещения.</p> <p>3.2.2. Създаване на благоприятна атмосфера на общуване, доверие и взаимопомощ.</p> <p>3.2.3. Подкрепяща инициативността и творчеството среда.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
3.3. Обновяване и обогатяване на материалната и учебно –	<p>3.3.1. Поддръжка и текущ ремонт на учебните и помощните помещения.</p> <p>3.3.2. Осигуряване на интерактивни дъски</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>

<p>техническата база</p>	<p>3.3.3. Поддържане и обновяване на външното и вътрешното оформление и на околосградното пространство.</p> <p>3.3.4. Поддръжка на система за постоянно видеонаблюдение.</p> <p>3.3.5. Поддръжка и обновяване на компютърната и комуникационната техника.</p> <p>3.3.6. Осигуряване на достъп до Интернет за учителите и учениците.</p> <p>3.3.7. Осигуряване на мултимедийни продукти за целите на обучението, включително създадени от учители от професионалната гимназия.</p> <p>3.3.8. Закупуване на учебно – технически средства по мотивирано искане на учителите по професионална и общообразователна подготовка.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
<p>ПРИОРИТЕТ 4</p> <p>4.1. Взаимодействие с родителите</p>	<p>4.1.1. Установяване на система от форми на взаимодействие и процедури по повод информация за резултатите от учебната дейност, консултиране по проблеми, решаване на конфликти и налагане на наказания.</p> <p>4.1.2. Информираност на родителите за основните нормативни и училищни документи.</p> <p>4.1.3. Въвеждане по възможност на системата „електронен дневник” и/или осигуряване на публичен достъп до учебна и училищна документация – заповеди, правилници, програми, проекти и др. на сайта на гимназията.</p> <p>4.1.4. Съдействие на родителите при организиране на училищни празници и мероприятия.</p> <p>4.1.5. Изграждане на родителски комитет.</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>
<p>4.2. Взаимодействие с работодатели</p>	<p>4.2.1. Провеждане на производствената практика на всички ученици на реални работни места въз основа на сключени с работодатели договори.</p> <p>4.2.2. Съгласуване на учебните програми за производствена практика с работодателите.</p> <p>4.2.3. Провеждане на Държавните квалификационни изпити с участие на работодатели в изпитните комисии.</p> <p>4.2.4. Съвместна дейност за професионалното</p>	<p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p> <p>2013 – 2015 г.</p>

	ориентиране и професионалната реализация на завършващите ученици	2013 – 2015 г.
4.3. Присъствие на училището в общественото пространство	4.3.1. Участие на учители, ученици и родители в общински празници, тържества, състезания, дискуссионни форуми и конференции.	2013 – 2015 г.
	4.3.2. Поддържане и обновяване сайта на училището с информация за нормативната база, професиите и специалностите, мероприятията и изявите във всички направления на дейността.	2013 – 2015 г.
	4.3.3. Популяризиране на училището чрез информация в местните печатни и електронни медии.	2013 – 2015 г.

IV. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

1. Чрез средства от делегирания на училището бюджет с първостепенен разпоредител – МОН, разпределени както следва:

- трудови възнаграждения на служителите;
- капиталови разходи;
- текущи ремонти;
- издръжка на училището;
- стипендии;
- НП „Обезщетение на служители“;
- НП “Оптимизация на училищната мрежа”, мярка “Без свободен час”;

2. Чрез разработване и реализация на проекти , финансирани по национални и европейски програми.

2. Чрез дарения и спонсорство

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съгласно чл. 150, ал.1, т. 1 от ППЗНП, стратегията е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 21 от 05.09.2013 г) и се актуализира при влизане в сила на нови нормативни документи, промяна на основни положения в действащата нормативна база или значителни промени в организацията на дейността на училището.

Срокът за изпълнение на тази стратегия е краят на учебната 2014-2015 година. На основата на тази стратегия всяка година се изработва годишен план за дейностите с конкретни срокове и отговорници. Анализ и оценка на резултатите от дейностите по осъществяване на

стратегията се извършва ежегодно от назначена комисия въз основа на разработени и приети на Педагогически съвет критерии и показатели.

инж. Даниела Караманова
Директор на ПГТО „Добри Желязков”